

รายงานการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้พัฒนาเครื่องมือ “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)” เพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต และเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ใช้เกณฑ์การประเมินที่สนับสนุนต่อการยกระดับค่าคะแนนดัชนีรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ของประเทศไทยให้เป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงเกณฑ์การประเมินเดิมกับเครื่องมืออื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกณฑ์การประเมินมีความครอบคลุมมิติต่าง ๆ ในด้านคุณธรรม ความโปร่งใส และการป้องกันการทุจริต อันจะนำไปสู่การยกระดับคะแนนดัชนีรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทยให้สูงขึ้นได้ในระยะยาว โดยมีตัวชี้วัดทั้งสิ้น ๑๐ ตัวชี้วัด ผ่านเครื่องมือการประเมิน ๓ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) และแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT)

๒. การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้คะแนนหน่วยงานในภาพรวม ๘๗.๓๙ คะแนน ซึ่งผลการประเมินจัดอยู่ในระดับ A โดยคะแนนอยู่ในลำดับที่ ๒ เมื่อเทียบกับองค์กรอิสระอื่น หากเปรียบเทียบระหว่างองค์กรอิสระ จำนวน ๕ องค์กร ซึ่งเรียงลำดับคะแนนที่ได้รับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดได้ดังนี้

๑) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	๘๙.๙๖ คะแนน
๒) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง	๘๗.๓๙ คะแนน
๓) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	๘๗.๒๓ คะแนน
๔) สำนักงาน ป.ป.ช.	๘๖.๔๕ คะแนน
๕) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน	๘๑.๙๘ คะแนน

สำหรับผลคะแนนรายตัวชี้วัด จากแบบสำรวจ ๓ ประเภท ได้แก่ แบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) แบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) และแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) รวมทั้งสิ้น ๑๐ ตัวชี้วัด มีรายละเอียดดังนี้

แบบสำรวจ	ตัวชี้วัด	ภาพรวมระดับประเทศ		ภาพรวมองค์กรอิสระ		สนง.กต.	
		ผลคะแนน	ลำดับคะแนน	ผลคะแนน	ลำดับคะแนน	ผลคะแนน	ลำดับคะแนน
IIT	๑. การปฏิบัติหน้าที่	๘๘.๗๒	๑	๘๗.๒๐	๓	๘๘.๐๖	๔
	๒. การใช้งบประมาณ	๗๙.๙๑	๓	๗๕.๙๗	๙	๗๖.๙๑	๙
	๓. การใช้อำนาจ	๘๒.๖๖	๒	๗๘.๑๑	๖	๗๗.๓๔	๗
	๔. การใช้ทรัพย์สินของราชการ	๗๘.๒๑	๖	๗๙.๐๔	๕	๗๗.๒๘	๘
	๕. การแก้ไขปัญหาการทุจริต	๗๙.๒๔	๔	๗๔.๓๔	๑๐	๗๓.๑๖	๑๐
EIT	๖. คุณภาพการดำเนินงาน	๗๙.๖๐	๕	๘๕.๑๐	๔	๘๘.๙๑	๓
	๗. ประสิทธิภาพการสื่อสาร	๗๗.๗๔	๗	๗๖.๗๗	๘	๘๐.๖๕	๕
	๘. การปรับปรุงระบบการทำงาน	๗๔.๗๒	๘	๗๗.๓๕	๗	๗๘.๖๘	๖
OIT	๙. การเปิดเผยข้อมูล	๕๒.๗๐	๙	๙๙.๐๐	๑	๙๕.๐๐	๒
	๑๐. การป้องกันการทุจริต	๔๒.๓๔	๑๐	๙๗.๕๐	๒	๑๐๐	๑

เมื่อพิจารณาระดับคะแนนทั้ง ๑๐ ตัวชี้วัดแล้ว ตัวชี้วัดที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ ๙๕ (ระดับ AA) มี ๒ ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนมากกว่าร้อยละ ๘๕ (ระดับ A) มีจำนวน ๒ ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดที่ได้คะแนนมากกว่าร้อยละ ๗๕ (ระดับ B) มีจำนวน ๕ ตัวชี้วัด สำหรับที่เหลืออีก ๑ ตัวชี้วัดได้คะแนนมากกว่าร้อยละ ๖๕ แต่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ (ระดับ C) โดยสรุปแล้วสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้คะแนนตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต สูงสุดอยู่ที่ ๑๐๐ คะแนน ซึ่งถือเป็นจุดแข็งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง รองลงมาคือตัวชี้วัดที่ ๙ การเปิดเผยข้อมูล ได้ ๙๕ คะแนน ส่วนประเด็นที่จะต้องปรับปรุงพัฒนาเนื่องจากได้คะแนนต่ำสุดคือตัวชี้วัดที่ ๕ การแก้ไขปัญหาการทุจริต ได้ ๗๓.๑๖ คะแนน และตัวชี้วัดที่ ๒ การใช้งบประมาณ ได้ ๗๖.๙๑ คะแนน

๓. การวิเคราะห์ผลการประเมิน

จากการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีรายละเอียดการวิเคราะห์จำแนกตามตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงจุดแข็ง และจุดที่ต้องมีการปรับปรุง พัฒนาดังนี้

๓.๑ จุดแข็ง (ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนร้อยละ ๙๕ ขึ้นไป)

๑) ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งเป็นคะแนนจากการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อเปิดเผยข้อมูลนโยบายและการดำเนินงานต่างๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้สาธารณชนได้รับทราบใน ๒ ประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต และมาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต ได้แก่ ประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร การประเมินความเสี่ยงและจัดการความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต และมาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต เป็นต้น ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น แสดงถึงความมุ่งมั่นในการป้องกันการทุจริต ในหน่วยงานให้ลดน้อยลงหรือไม่สามารถเกิดขึ้นได้

๒) ตัวชี้วัดที่ ๙ การเปิดเผยข้อมูล โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ ๙๕ ซึ่งเป็นคะแนนจากการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้สาธารณชนได้รับทราบใน ๕ ประเด็นเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน การบริหารงาน การบริหารงบประมาณ การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และการส่งเสริมความโปร่งใส ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐาน/ โครงสร้างขององค์กร แผนยุทธศาสตร์ แผนการดำเนินงาน แผนการใช้จ่ายงบประมาณ ข้อมูลการติดต่อ ข่าวประชาสัมพันธ์ รายงานผลการดำเนินงาน และช่องทางการรับฟังความคิดเห็น เป็นต้น ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น แสดงถึงความโปร่งใสในการบริหารงานและการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงาน

๓.๒ จุดที่ต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน (ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ ๗๕)

- ตัวชี้วัดที่ ๕ การแก้ไขปัญหาการทุจริต โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ ๗๓.๑๖ คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนจากการประเมินการรับรู้ของบุคลากรภายในหน่วยงานต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริตของหน่วยงานใน ๖ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของบุคลากรภายในหน่วยงานที่มีต่อการให้ความสำคัญของผู้บริหารสูงสุดในการต่อต้านการทุจริตอย่างจริงจัง ซึ่งหน่วยงานควรที่จะต้องทบทวนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริตในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ และจัดทำแผนงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างเป็นรูปธรรม รวมไปถึงการประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหาการทุจริตของหน่วยงานที่จะต้องทำให้การทุจริตในหน่วยงานลดลงหรือไม่มีเลย และที่สำคัญคือ ต้องสร้างความรับรู้ให้บุคลากรภายในได้รับทราบนโยบายและการดำเนินการต่าง ๆ ตามนโยบายด้วย รวมทั้งต้องสร้างความเชื่อมั่นให้บุคลากรภายใน ในการร้องเรียนเมื่อพบเห็นการทุจริตภายในหน่วยงาน นอกจากนี้ หน่วยงานจะต้องมีกระบวนการเฝ้าระวัง ตรวจสอบการทุจริตภายในหน่วยงาน รวมถึงการนำผลการตรวจสอบของฝ่ายตรวจสอบทั้งจากภายในและภายนอกหน่วยงานไปปรับปรุงการทำงาน เพื่อป้องกันการทุจริตไม่ให้เกิดขึ้นด้วย

๓.๓ จุดที่เป็นข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนที่ควรพัฒนาเป็นลำดับถัดมา (ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ ๘๐)

- ตัวชี้วัดที่ ๒ การใช้งบประมาณ โดยรวมได้คะแนน ๗๖.๙๑ คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนจากการประเมินการรับรู้ของบุคลากรภายในหน่วยงานต่อการดำเนินการต่างๆ ของหน่วยงานตนเอง ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณ นับตั้งแต่การจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี และเผยแพร่อย่างโปร่งใส ไปจนถึงลักษณะการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานอย่างคุ้มค่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และไม่เอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง การเบิกจ่ายเงินของบุคลากรภายใน ในเรื่องต่าง ๆ เช่น ค่าทำการล่วงเวลา ค่าวัสดุอุปกรณ์ หรือค่าเดินทาง ฯลฯ ตลอดจนกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับพัสดุด้วย นอกจากนี้ ยังต้องให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้บุคลากรภายในมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานตนเองได้

๔. ข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน

๔.๑ ผลการประเมินตามแบบสำรวจผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT)

หน่วยงานมีผลคะแนน IIT อยู่ในระดับดี (Good) ได้คะแนนเฉลี่ย ๗๘.๕๕ คะแนน บ่งชี้ให้เห็นว่าหน่วยงานมีแนวโน้มการดำเนินงานที่เป็นไปตามหลักการความโปร่งใสและมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน โดยบุคลากรส่วนใหญ่ยังเชื่อมั่นและแสดงความไว้วางใจที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารที่มุ่งสู่การป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ต้องเป็นประเด็นการพัฒนาสำหรับหน่วยงานที่ได้คะแนนในระดับดี คือ ๑) ควรปฏิบัติงาน/ ให้บริการแก่ผู้มาติดต่อทุกคนอย่างเท่าเทียม ๒) การสร้างการรับรู้เกี่ยวกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๓) เปิดโอกาสให้บุคลากรภายในหน่วยงาน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ๔) จัดให้มีช่องทางเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในสามารถแจ้งเบาะแสอันควรสงสัย โดยมีมาตรการคุ้มครองผู้ร้องเรียน ข้อมูลของผู้ร้องเรียนจะต้องถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับ

๔.๒ ผลการประเมินตามแบบสำรวจผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT)

หน่วยงานมีคะแนนอยู่ในระดับดี (Good) ได้คะแนนเฉลี่ย ๘๒.๗๕ คะแนน ชี้ให้เห็นว่าประชาชนหรือผู้รับบริการมีความเชื่อมั่นในคุณภาพการดำเนินงานของหน่วยงานว่ายึดหลักตามมาตรฐานขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยมีการให้ข้อมูลที่ชัดเจนแก่ผู้รับบริการอย่างตรงไปตรงมา ไม่นำผลประโยชน์ของพวกพ้องอยู่เหนือผลประโยชน์สาธารณะ และไม่พบว่ามีกรณีเรียกรับสินบน ทั้งที่เป็นเงินทรัพย์สิน และผลประโยชน์อื่นๆ ที่อาจคำนวณเป็นเงินได้ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ต้องเป็นประเด็นการพัฒนาสำหรับหน่วยงานที่ได้คะแนนในระดับดี โดยควรดำเนินการอย่างเข้มข้นมากขึ้น คือ ควรมีการเผยแพร่ผลงานหรือข้อมูลที่สาธารณชนควรรับทราบอย่างชัดเจน รองลงมาคือการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานที่เข้าถึงง่าย ไม่ซับซ้อนและมีช่องทางหลากหลาย นอกจากนี้ ควรพัฒนาการดำเนินงาน/ การให้บริการของหน่วยงาน โดยเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน การบริการให้เกิดความโปร่งใส ปรับปรุงวิธีการและขั้นตอนการทำงานให้ดีขึ้น

๔.๓ ผลการประเมินตามแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT)

หน่วยงานมีคะแนนอยู่ในระดับยอดเยี่ยม (Excellence) ได้คะแนนเฉลี่ย ๙๗.๕ คะแนน โดยมีการวางระบบที่มีความเป็นเลิศเพื่อเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างเป็นปัจจุบัน ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลในประเด็นข้างต้นทั้งหมดแสดงถึงความพยายามของหน่วยงานที่จะป้องกันการทุจริตในหน่วยงานให้ลดน้อยลงหรือไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ทำให้โดยภาพรวมแล้ว หน่วยงานสามารถเป็น “ต้นแบบ” ในการดำเนินงานในด้านความโปร่งใสแก่ส่วนราชการอื่น ๆ ได้

๕. มีมาตรการเพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมฯ ภายในหน่วยงานให้ดีขึ้น

จากการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นแนวทางสู่การกำหนดมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานให้ดีขึ้น โดยมีแนวทาง ขั้นตอนหรือวิธีปฏิบัติ และรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

มาตรการ	แผนการดำเนินงาน/ กิจกรรม และขั้นตอนการปฏิบัติ	ส่วนงาน ที่รับผิดชอบ	การกำกับ ติดตาม	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๑. แผนป้องกันการทุจริต	<ul style="list-style-type: none"> - ประกาศเจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร - จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต - จัดทำมาตรการหรือแนวทางป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม 	ผกท. สบท. ผวน. สบค. ผวน. สบค.	รายงาน ความก้าวหน้า และสรุปผล หลังสิ้น ปีงบประมาณ	
๒. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกันการทุจริต	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมหรืออบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในองค์กร - มีหนังสือเวียนชักจูงความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการขอเบิกหรือยืมทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งมีแบบฟอร์มในการขอใช้ให้ดาวน์โหลดได้ 	สพบ./สบค. ผพด. สกค.	รายงาน ความก้าวหน้า และสรุปผล หลังสิ้น ปีงบประมาณ	<ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรมีความตระหนักรู้ - บุคลากรมีความเข้าใจในแนวปฏิบัติและขั้นตอนในการปฏิบัติได้ถูกต้อง
๓. สร้างการรับรู้เกี่ยวกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณ	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ 	ผผง. สนย.	รายงาน ความก้าวหน้า และสรุปผล หลังสิ้น ปีงบประมาณ	เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติรับทราบแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

มาตรการ	แผนการดำเนินงาน/ กิจกรรม และขั้นตอนการปฏิบัติ	ส่วนงาน ที่รับผิดชอบ	การกำกับ ติดตาม	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๔. เปิดโอกาสให้บุคลากรภายในหน่วยงานมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ	- จัดทำรายงานผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณโครงการตามแผนปฏิบัติการเสนอผู้บริหารสูงสุด และแจ้งเวียนทุกส่วนงานได้ตรวจสอบ	ผตป. สนย.	รายงานความก้าวหน้าและสรุปผลหลังสิ้นปีงบประมาณ	บุคลากรภายในหน่วยงานทุกส่วนงานได้มีส่วนร่วมตรวจสอบและรับทราบผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ
๕. เผยแพร่รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี	- จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของปีที่ผ่านมา และนำลงเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสำนักงานฯ	ผตป. สนย.	รายงานความก้าวหน้าและสรุปผลหลังสิ้นปีงบประมาณ	บุคลากรและผู้สนใจทั่วไปได้รับทราบข้อมูลผลการดำเนินงานของหน่วยงาน